

ÖRÖMHÍR

VIII. évfolyam 2. szám

2021. március-április

A zalaegerszei Szűz Mária Szeplőtelen Szíve Plébánia magazinja

Fa leszek, ha...

Ha kinézek a plébánia ablakán, az első, ami szemet szúr, hogy mennyi fa van a városnak ezen a részén! Csodálatos, hogy az utca, a játszótér, az Egerszeg-hegy hirtelen emelkedő domboldalán rengeteg fa tarkítja a tájat.

De mi a küldetése, rendeltetése a fának? A biológia sokféleségnek ez a különös növénye mennyi-mennyi feladatot hordoz magában! A különböző vidékeken őshonos fafajták ágaik közt otthont adnak madaraknak, gyümölcsükkel táplálnak embert és állatot, színpompás levélzetük pedig művészek millióit ihlették már meg, na és persze amikor éppen nem alszanak téli álmod – amelynek jele, hogy míg az ember vastag kabátot ölt, addig a fák szemérmetlenül mutogatják csupasz ágaikat – észrevétlenül, megköszönetlenül gyártják a számunkra nélkülözhetetlen oxigént.

És mihelyt az ember hozzányúlt, újabb funkciókkal gazdagodott, vagy lehet, hogy szegényedett általa az emberiség, mert lett belőle már fogvájó, vagy méretes gerenda, kunyhó támasza, palota díszes kapuja, cölöp-ként tartotta és tetőként fedte a házat, hajó teste és zászló rúdja, bölcső vagy koporsó, dobogó vagy éppen bitófa.

Bűntől megsebzett szabadságunkban talán még tényleg van annyi, hogy rajtunk áll vagy bukik, mivé lesz kezünk által a fa, sőt ma már azt is meg kell fontolni, hogy lesz-e még egyáltalán fa!

De, ha mégoly pazarló nemzedékünk, fákat fékezetlenül irtó kizsákmányoló magatartásunk miatt az emberről alkotott képünk összetörni is látszik, az emberben megmarad valami, ami képes szeretni. Petőfi Sándor egyik szerelmes versében, amelyet Mednyánszky Bertának írt, első sorában úgy fogalmaz, hogy fáva lesz, ha szerelmese rajta virág lesz.

Megtudnám-e fogalmazni ezt Jézussal kapcsolatban is? Valahogy így:

Fa leszek, ha abból bölcső formájú járszol készülsz, amely barlangistálló mélyén gyermekként ringatsz;

fa leszek, ha ácsmester fiaként rólam te faragsz, gyalulsz és nyesegetsz görcsöt, göröngyöt, durva és nyers széleket;

fa leszek, ha abból bárka készülsz, amelyben háborgó hullámok közepette is békésen pihenhetsz;

fa leszek, ha abból asztal lesz, amelyet apostolaiddal körül üllhetsz, hogy Önmagadat kenyérbe rejtve szétosszad;

fa leszek, ha megváltó keresztté ácsolnak, amelyen Szent Testedet kitárva tarthatom;

fa leszek, ha koporsóként befogadhatlak, hogy még a sírban is társadként Veled lehessenek;

fa leszek, amely nyitott koporsóként tántog, csupasz, üres és félretett, csak, hogy dicső feltámadásodat így is hirdesse!

Mostani számunkban vezérfonalunk tehát a fa. És amilyen gazdag a természetben a fa állománya, olyan

sokféle lehetőség kínálkozott, hogy ezzel kapcsolatban jelentessünk meg írásokat. Az egyik legsodálatosabb, ha a fa a megváltás művébe kapcsolódik bele. Az ember bukása egy fától indul, ezért illő volt, hogy egy újabb fa hozzon szabadulást az emberiség bűnétől. Erre emlékeztet minden egyes kereszt. Ezért csodálatos, hogy Baziltán, a templom kertben megújult a kereszt. Erről olvashatunk lapunk elején.

Vörös Dániel papnövendék tollából egy spanyol pap lelkiségén keresztül a Szent Kereszt tiszteletéről olvashatunk. Plébániatemplomunk kincsei között most a keresztút kerül görcsö alá. És megláthatjuk azt is, miként tud a fából szobor formálódni. Egyházközségünk egyik tagja, özv. Róka Istvánné, Zsuzsa néni féltve őrzi egykori férje csodás faragványait, amelyek a paraszti élet egy-egy mozzanatát örökítették meg. Így egy faragó keze nyomán olvashatunk értékekről, egy eltűnt világ mozzanatairól, fába faragott hitről.

Bazitai keresztállítás

Régi kereszt

Új kereszt

Miután Jézust keresztre feszítették, még mindig nem ért véget a Megváltó agóniája. Hallja, ahogyan gúnyolódnak rajta és cinikusan javasolják neki: „*Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!*” /Mt 27,40/, látja, ahogy a katonák egymás közt osztozkodnak ruháján /Jn 19,23/; ajka, mint a cserép, kiszáradt, nyelve ínyéhez tapadt /vö. Zsolt 22,16/ és már inni kér, azzal a rövid utalással: „*szomjazom*” /Jn 19,28/; az ecetnek szaga, amivel próbálják bódítani, hogy ne érezze a fájdalmat /Jn 19,29/ facsarja orrát, bőrét ezer seb borítja, verejtéke csípi, minden mozdulatával az alvadó vér fölszakad és újabb seb nyílik, míg végül a halott Jézus oldalába lándzsát dő egy katona, újabb sebet nyitva rajta. Minden érzékszervet átjár a kereszt gyötrelme: hallás, látás, ízlelés, szaglás, tapintás. Talán azért, hogy hatodik érzékszervünk, a szívünk is megrendüljön, hogy senki ne lehessen érzéketlen szívű, aki felnéz Jézusra. János evangélista, amikor elmondja a keresztre feszítés történetét, vissza is utal Zakariás próféta címben szereplő jövendölésére /vö. Jn 19,36/, mert tudja, hogy a megváltó szeretetre mindenkinek fel kell néznie!

Manapság oly nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy ilyen-olyan érzékenyítő alkalmakat szervezzenek iskolák, csoportok, hogy ezzel is még inkább toleránsak legyünk mások élethelyzete iránt. Mindeközben sokan ellene vannak annak, hogy keresztet állnak utak mentén, házak előtt, tanterem falán. Mondván, ez megrémíti az embereket, rossz közérzetet teremt, hangulatot rombol. Pedig a kereszt jele és rajta a Megváltó Úr Jézus Krisztus elgyötört testének képmása „csak” érzékenyíteni akar, de nem a felszínen, hanem mélyen a szívekben, hogy ne legyünk

érzéketlen szívűek. Jézus egy alkalommal számon is kéri az embereken, tanítványain is: „*Még mindig érzéketlen a szívetek?*” /Mk 8,17/

Valami hasonló indíttatás vezette azt a bazitai kezdeményezést, hogy a templom előtt álló keresztet vagy rendbe kellene hozatni, vagy készüljön helyette egy új, hogy ismét markánsan és méltó módon hirdesse: „*úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.*” /Jn 3,16/

A képviselő testület határozata alapján amellettt döntöttünk, hogy új kereszt készüljön. Hogy az eddigi keresztet elégetni ne kelljen, megkértük a Göcseji Falumúzeumot, hogy fogadja be. Így a több, mint 100 éves kereszt autentikus környezetben folytatja jel szerepét, míg az új kereszt átveszi a stafétát és sok évszázados feladatot vállalva megkezdje tanúságtételét, amelyben egymás iránti szeretetre szólítja fel az előtte elhaladót, hiszen Jézus tanította: „*nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki éle-*

tét adja barátaiért” //Jn 15,13/.

Az új kereszt elkészülését pedig Fazekas Györgyi koordinálta. Őt kértük, hogy mesélje el az új kereszt születésének történetét.

Bár a kereszt pontos korát nem tudjuk, azt Cseke Tibor úrral már az első szemlénken megállapítottuk, a rajta használt csavarkötések alapján, hogy legalább 100 esztendő. Állapotának felmérése érdekében szakértőket kértünk fel, Varju András főrestaurátor és Horvát Imre farestaurátor személyében. Kutatásaik során rábukkantak egy 1937-es fotóra, amelyen a kereszt már állt. Sajnálatos módon annak állapotáról kiderült, hogy felújítani nem lehet, ezért egy új kereszt felállítására tettünk javaslatot.

Ehhez persze az volt szükséges, hogy megteremtődjék a pénzügyi fedezet. Balaicz Zoltán polgármester úr támogatásával 2020. év végén költségvetési sort hozhatunk létre, melyhez Szilasi Gábor önkormányzati képviselő kezdeményezésére a Bazitai Településrészi Önkormányzat ötszázezer forint összegű támogatásával járult hozzá.

Az egész feladatot valami különleges légkör ölelte körül. Először azt hittem, hogy számomra azért kedves, mert a dédnagymamám bazitai lány volt.

Ezt a különös érzést tapasztaltam azonban az összes kollégámon, akik ebben részt vettek. Egy tölgyfa önmagában a természetben is csodaszép, de a LÉSZ Kft. műhelyében, amikor megláttam a két asztalos Domján Lajos és Kovács Ferenc által megmunkált keresztet, hát az nagyon szép volt. Szívünk szerint még festéket sem kenettünk volna rá, de sajnos az időjárás viszontagságaitól és az UV

sugárzástól meg kellett védeni a fát. Aztán itt következett egy hosszas hezitálás, milyen színű legyen a kereszt, mi a leghatékonyabb a konzerválása érdekében, mivel legyen lefestve. Megkerestük az egyik legnépszerűbb festék gyártóját, aki a saját technikusukat küldte azonnal a segítségünkre.

A csapadéktól való védelem érdekében a Kft. lakatos, Szabó László, bádognól, aprólékos kézi megmunkálással egy védő lemezt is készített, s a munkafolyamatok ellenőrzése során nagy lelkesedéssel és szeretettel mutatta be, mi és hogyan készült el.

Annak érdekében, hogy megőrizzünk valamit a régi keresztből az öntvény korpusz, Mária szobor és „INRI” felirat restaurálását kértük. Szerettük volna eredetiben látni ezeket az alkotásokat. Az hamar kiderült, hogy a szobrok megjelenítése, mai szemmel nézve kicsit furcsának hat, túlzottan karakteres arcomat készítettek anno elődeink. Pici arcfestéssel főrestaurátor úr enyhített a vonásokon.

Nem maradt más hátra, mint a végső összeállítás és kihelyezés, melyre 2021. március 9. napján került sor.

Ez a munka érdekes tapasztalás volt számomra. Minden feladat közben vannak váratlan helyzetek, menet közben felmerülő megoldandó kérdések. Kivétel nélkül az összes közreműködőtől a segítő szándékot, a maximális szakmai hozzáállást éreztem és azt, hogy ebben a munkában mindenkinek benne volt szíve-lelke. Az egész folyamatot körbe lengte egy szép érzés, a szeretetés az áhítat.

Remélem ez a kereszt is megéli majd a több, mint 100 éves kort annak szimbólumaként, ami a hitünk szerinti rendeltetése.

Mosolyogj mindenkire, mert lehet, hogy ezzel a mosollyal mások terhén könnyíthetsz!

Januári engesztelő esténk vendége Fliszár Károly atya volt, a Szent Mária Magdolna Plébánia egyik papja. Ennek apropóján tudtunk egy kicsit beszélni.

– Rengeteg információt tudnak kiolvasni erdészek a fák évgyűrűiből. Árukkodnak a gyűrűk a csapadékmennyiségről, betegségekről, ilyen-olyan hatásokról. Több évtizedes papi életpálya van Ön mögött. Miként emlékezik vissza papságban eltöltött éveire? Mit mesélnek az Ön évgyűrűi?

– A Jóisten keze nyomát vélem felfedezni most ebben a beszélgetési lehetőségben is. Mert, ha nem papi pályán indultam volna el, biztosan valami erdész, vagy fával foglalkozó ember lettem volna, mert mindig is szerettem az erdőket, fákat, sokat szerettem kirándulni. Van egy nagy élményem: van egy szellet fa, amely Kanadából származik és kiszámolták,

hogyan Szent István korából származik. Mi mindent meg lehet fejteni az évgyűrűből, az a fa micsoda történelemnek a tanúja...

Életem évgyűrűi évszámokra vetítve is beszédesek: 1950-ben születtem, a felmenőimnek Jugoszláviából azért kellett elmenekülniük, mert magyarul beszéltek. Emlékszem arra, amikor nagymamám először vitt el a templomba. Kilenc éves voltam, amikor először megszólított falum plébánosa, hogy menjek minisztrálni. Soha nem hiányoztam, még a filiális falvakba is elmentem, mert jól éreztem magamat a templomban! Az elsőpénteki gyónások nagyon sokat segítettek a hitem növekedésében.

Esztergomi ferencesekhez jártam

gimnáziumba. Ott tanultam meg egy nagyon szép gondolatot: volt egy idős nagypap, akit kérdeztek, hogy nem zavarja-e, ha valamit nem hall? Erre azt mondta: „*ha valamit nem hallok, biztos, nem rám tartozik!*” Ez azóta is dolgozik bennem!

Érettségi után jelentkeztem a veszprémi püspöknél, aki Győrbe küldött. De két év katonaságra besoroztak. Aszódon 42 voltunk papnövendékek az ország minden szegletéből. Ebből az időből azt köszönöm, hogy bármerre megyek az országban, mindenhol van ismerősöm! Utólag rápillantva azokra az évekre, van még egy nagyon jelentős dolog: falusi gyerekeknek, esztergomi tornaórák után a katonai erőnlét nem jelentett kihívást.

De a katonaság felelősségvállalásra tanított meg! Ha már ott vagyok, akkor vagy jól, vagy sehogy!

Ezután jöttek a szemináriumi évek: 19-en kezdtük három egyházmegyéből, végül öten lettünk papok, de már csak ketten vagyunk...

Papi állomáshelyek közül: hat év káplánság Tabon, Zalaapátiban és Kaposváron. Megtanultam a dolgos papi életforma szépségét, és letisztult, hogy mit kell átvenni és mit nem. Ezután jöttek a Ladon eltöltött évek. Úgy helyeztek oda, hogy három évig kell ellátni az ottaniakat. Ebből 12 év lett... Ezt követően, 1999-ben Újudvaron kezdtem meg zalai életemet hat évre.

Ezután Nagykanizsán tizenöt év. Ez idő alatt húsz káplánom volt. Ebből megtanultam, hogy nem a káplánok alkalmazkodnak ezen rövid idő alatt, hanem nekem kellett alkalmazkodni, hogy személyre szabottan tudjam ösztönözni az örömteli munkavégzésre. Végül pedig Zalaszentba-

lázs négy évre. Abból az időből is az embereket emelném ki és a velük való kapcsolatot.

– **„Nem esik messze az alma a fájától” – vallásosság, Istenre való nyitottság, hitélet személyes felfedezés, vagy családból hozott kincs? Kik mélyítették el Önben hitét?**

– Nagymama vitt először a templomba. Édesanyámtól megtanultam, hogy sokszor volt kéréseinkre válasz: „Nincs!”, de mindig tudott derűs lenni. Minden nehézség közepette keresni kellett, hogy mi lesz a megoldás!

Édesapám suszter volt. Munkára nevelt, feladatokat bízott rám (kacsáknak csalánt, disznóknak füvet kellett szedni, cipőt a tulajdonosának el kellett vinni), hogy felelősséget tanuljak.

És végül a falunk plébánosa: Életfogytiglanra ítélték, 10 évre enyhítették, amiből 6 évet kellett leülni. So-

kat mesélt a börtönévekről. Mennyit kellett szenvednie!

– **„Egy fa nem erdő” – miért tartja fontosnak a papi közösséget, valamint hogy pap a hívekkel közösségben gondolkodjon, dolgozzon?**

– Legyen alapelv: „Ha van embered, nyert ügyed van!” Nem vagyok nagy teológus, de azért azt ki tudjuk olvasni a Szentírásból, hogy az emberek üdvözítését egyedül is meg tudta volna adni az embereknek, mégis gyűjtött maga köré embereket. Akkor nekünk is kell közösségben gondolkodni. Könnyen ismerkedek, de ez egyrészt adottság, másrészt gyerekként sokan jártunk piacra, ahol emberekkel való kapcsolatot tanultuk meg.

Fontos, hogy az emberek érezzék, hogy nekik részük van a feladatban, érezzék sajátjuknak. Nem vadítani, hanem szelídíteni kell! Azokkal is kapcsolat, kik még nincsenek közel Istenhez, mert majd idővel közeled-

nek. A papokkal való kapcsolattartás pedig azért fontos, mert mindig lehet egymástól tanulnunk. Káplánoknál fontos volt, hogy mindenbe beavassam őket. Vittem magammal mindenhová, hogy legyen összehasonlítási alapja majd.

– „Gyümölcseiről ismerszik meg a fa” – megadatott-e már Önnek, hogy láthatta munkája gyümölcseit: akiket keresztelt, később bérmáltatott, majd talán esketett is. Vagy a sok egyéb papi munkának látta már bontakozó gyümölcsét? Egyáltalán lelkesíti-e Önt az, ha látja, hogy nem hiába fárad az Úr szőlőjében?

– Elismerést nem vártam, de örömmel töltött el, ha valakiben el tudtam indítani valamit. Nemcsak az, amikor papi hivatás indulásánál lehettem Isten eszköze. Hanem miként egy történet is mondja: lehet, hogy nem emlékeznek minden szavamra, dolgokra, mit is mondtam, csak arra, hogy azt érezték, szerettem őket.

Utolsó ítéleten sem bevasalható lexikális tudást kérnek számon...

Akik pedig eltávolodtak, az sem csalódás, mert „aki már egyszer volt a forrásnál, az visszatál”.

Nem nekem kell lemérni az eredményt! Ne számítsak semmire, ha mégis kapok valamit, akkor az ajándék!

– „Öreg fát nehéz átültetni” – szokták mondani. Ön miként élte meg azt, hogy most Zalaegerszegre került szolgálatra?

– Ha nem látszik rajtam, hogy boldog vagyok, akkor most mondom! Nem tudom, sokaknak jutott-e osztályrészüln, hogy befogadva, elfogadva érzi magát. Van, akinek van családja, de mindig úgy érzi, hogy idegen.

Örömmel fogadtam el, hogy továbbra is szolgálhatok! Ugyanakkor a lelkeség ideje is ez. Nem kell szanaszét szakadnom, hanem egész nap, mint a szerzetesek, a szent dolgokkal foglalkozhatok! Ez egy nagy szabadság, felemelkedés, boldogság!

Mindenhol megtaláltam a hangot, de ez most megbékélés. És épülök a körülöttem élők fiatalágán!

– „Ha a zöldellő fával így bánnak, mi lesz a sorsa az elszáradtnak?” – tette fel a kérdést Jézus önmagára utalva. A papi élet sem mentes a keresztthordozástól. Bölccsé válik ezalatt a papember?

– Az élet az nem csapás! Nem a rosszát kell látni, hanem keresni kell, hogy miként tudok adott helyzetből jól kijönni! Valahogy úgy kell felfogni: „rossz, hogy fáj, de nem baj!” Ott, ahol nincs szenvedés, nem kell keresni, úgyis megjön! Mindenkinek megvan a maga keresztje, akár látszik, akár nem. Mosolyogj mindenkire, mert lehet, hogy ezzel a mosollyal mások terhén könnyíthetsz. Aki mellett a kereszt elől, az maga elől menekül. Nekünk, papoknak is barátkoznunk kell a keresztünkkel! Még hozzá úgy, hogy átöleljük és kimondjuk: ha ez kell, akkor megcsináljuk!

Fába faragott múlt

Forró meleget ontó cserépkályha mellett lépek be Zsuzsa néni és családja otthonába. Több generáció lakása, amelyben a fa nemcsak tüzelőnek várva sorakozik, hanem faragott táblaként tanít, fali tárgyként díszít, mives botként támaszt nyújt a fölé hajlónak, szoba polcán pedig mesél olyan élethelyzeteket, amelyekkel ma már még falun is elvélve találkozhatunk csak. Így elegyedünk beszélgetésbe a ház „úr-nőjével”, a sokszoros nagy és dédmamával, Zsuzsa nénivel.

– Miként emlékszik vissza néhai férje különös hobbijára?

1955. októberében házasodtunk össze férjemmel, aki akkor kezdte el, hogy amikor úgy érezte, megfelelő ihlete van, akkor nekiállt és faragott. Ilyenkor összedőlhetett a világ, számára nem létezett más, csak faragott.

– Honnan jött a gondolat, hogy éppen a paraszti világ életképeit örökítse meg?

– Falusi gyermek volt, Csörnyeföldén született. Édesapja kádármester volt, amelynek fortélyait ő is eltanulta, de ebben a szakmában nem dolgozott, hanem erdőmérnök lett. Az iparos élet nagyon nehéz volt abban az időben, ezért inkább iskolát végzett. Gyermekkorától fogva nagyon szeretett volna fafaragó lenni. Ám volt Nagykanizsán egy Vörös János nevű szobrász, aki lelkére kötötte: „Édes fiam, nagyon szép dolog a művészet, csak abból megélni

nem lehet. Előbb találj egy olyan munkát, amiből el tudod tartani jövődöd családot. És majd ha időd engedi, akkor ezzel is foglalkozhatsz.”

– Erdőmérnök lett, Zsuzsa néniel megházasodott. Így meglett a mester javaslata. Na, de már nemcsak egyedül dönt ilyenkor az ember. Ön hogyan szívelte, hogy férje ilyen szórakozásnak hódol? Szokta látni faragás közben?

– Nagyon-nagyon örültem neki! Soha nem tettem keresztbe neki, hogy „most miért faragsz?” Sokszor láttam alkotás közben is. Máiig megvan a kis asztalkája, ami mellett szokott ülni, szerszámok ugyanúgy benne vannak. És az unokái is helyel-közzel farigcsálnak. De soha nem lehet tudni, melyikük követi nagyapjukat...

– Meg szokta mutatni férje az éppen készülő alkotásait?

– Örültem, hogy ezzel foglalkozik, soha nem kritizáltam a szobraikat. Habár mindig nekem mutatta meg elsőként. Hogy az milyen szép, vagy tökéletes-e, az már mindegy volt! Nekem mindegyik tökéletes volt! Ha valamit kifogásoltam, vagy észrevettem, akkor azt kijavította. Ha azt mondtam „jó”, akkor meg volt nyugodva, hogy hát akkor tényleg jó!

– Vallásos témájú faragványa volt-e férjének, vagy inkább csak a falusi témákat dolgozta fel?

Nem sok, de volt. Néhai osztálytársának, Gyuriga Károly atyának aranymiséje alkalmából faragott egy szép Mária szobrot. Sokáig fenntartották a kapcsolatot, elmentünk az aranymiséjére is és átadtuk neki a képet. Ezen kívül inkább csak Betlehemet és a hozzá tartozó figurákat nekünk is, a gyermekeknek is.

De inkább csak a letűnt korok paraszti világát jelenítette meg faragványaival.

– Miként viszonyul a család ahhoz, hogy mindenhol kicsi figurák vannak?

– Ó! Amikor ebédelünk, akkor a kicsik legszívesebben kiraknak az összeset az abroszra és közöttük ennének... De hát azt nem lehet megcsinálni, szépen lassan leszoknak róla!

– Ön mindig mondja, hogy nincsen kedvence, mindegyik egyaránt szép és kedves. És vajon a dédunokáinak van olyan, amelyikkel nagyon szeretnek játszani?

– MIND! Nagyon egyszerű, mindegy, hogy melyik, mert „a papi faragta!” Ez egy varázsszó, így ha esetleg valamit kritizálnának, az is elfelejtődik, mert értéként tekintenek rájuk, megbecsülik a dédpapa munkáját!

Köszönjük a beszélgetést! Búcsút veszünk a sok faragott kis szobortól: pipázó bácsitól, szüretelő kisöregtől, favágó gazdától, fonó és köpülő nénikétől, vadásztól, kaszástól, pástortól, muzsikustól, kubikustól, vízhordótól és még ki tudja miféle foglalatosságba „befelé” öregtől. Az alapanyag a fa már rég nem hoz termést, nem hoz levelet és árnyékában sem pihenteti a munkában elfáradt embert, addig szoborba meredve mesél, a munka elfogyott, de a fa még dolgozik, termést nem hoz, de gyümölcsöt annál többet: történeteket és szeretetet. Ezek a fák így is teljes értékűek!

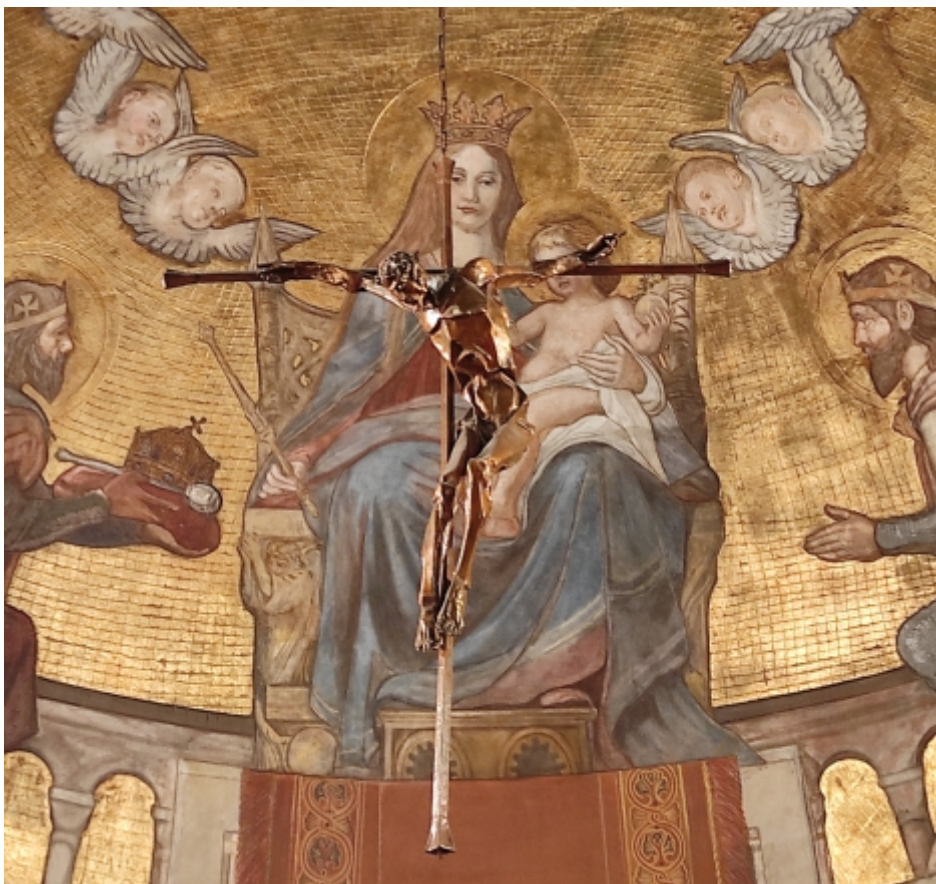
Szent Josemaria Escriva és a Szent Kereszt tisztelet

Vörös Dániel, a Szombathelyi Egyházmegye harmad éves papnövendéke, vizsgaidőszakának végén plébániánkra látogatott, hogy a gyakorlatban is átélhesse, amit elméletben próbált a félév során elsajátítani. A Központi Papnevelő Intézet kápolnájában van egy nagyon érdekes kereszt, amely minden nap a papnövendékek szeme elé állítja az értünk szenvedő és meghaló Krisztust. Ezúttal Vörös Dániel írása alapján egy spanyol szent lelkeségén keresztül szemlélhetjük a kereszt titkát.

Lemondhatunk-e az Isten szóról csak azért, mert az idők folyamán beszennyezték? – veti fel a kérdést Martin Buber, híres vallásfilozófus „Istenfogyatkozás. Vizsgálódások vallás és filozófia kapcsolatáról” című írásában. Használhatjuk-e a kereszténységet csupán cégéreként akkor, amikor abból remélünk előnyt? Megelégedhetünk-e azzal, hogy valamiféle „vallásos érzésfélével” váltunk fel krisztusiságunkat? Isten barátai című prédikációs gyűjteményében Escriva atya válasza ez volt:

„Személyes tapasztalatból tudhatjátok, hogy a lelki élet mindennapos újrakezdések sorozatából áll. Gyakran mondom nektek, hogy megóvhassalak az esetleges csüggedéstől. [...] Érezzük belül, hogy kitartóan kell küzdeni. Visszaeséskor [t.i.: a lelki életben] bánkódjatok őszintén, keményen akarjatok engesztelni, de ne vesztétek el belső békéteket.”

Egy hazánkban talán kevésbé ismert szent. 1902-ben látta meg a napvilágot Spanyolországban. Ott szentelték pappá. Majd egy lelkigyakorlaton, 1928-ban világossá vált számára, hogy mi is az ő hitének a célja, mi is az ő lelkének megváltása. Létrehozta az Opus Dei-t (=Isten Műve), amely mára már 85.000 tagot számlál. A saját korában szinte egyedülálló módon, világiak és papok, valamint nők és férfiak számára egyaránt nyitott közösség született, amely új utakat nyitott meg az Isten felé. A cél

egyszerűen csak ennyi lett az Opus Dei számára: minden embert Istenhez vezetni. Az 1975. júniusában elhunyt Josemaria Escriva-t végül 2002. október 6-án iktatták a szentek sorába.

A mindennapi élet szentjének – ahogy elhíresült hazájában – támaszai közé tartozott a mindennapos újrakezdések sorozatában a Szent Kereszten, a fán függő átkozottal (v.ö.: MTörv. 21,23) való kapcsolata. A Szent Kereszt vonatkozásában írja:

„Az imádás vágya, az engesztelés vágya, nyugodtan és szelíden, de nem szenvedés nélkül.” Ez arra kell, hogy sarkalljon bennünket, hogy felvegyük keresztünket és hordozzuk azt, miként Krisztus is tette azt. Az Úr kelti fel bennünk erre a vágyat. Törékeny cserépedényben lévő kicsinységünk az Úr támogatása nélkül végeláthatatlan magányba zuhanna bele. Hogy nap nap után, a munkának becsületet adva, a megtapasztalt nehézségek közepette – ellenére vegyük fel ke-

restünket és úgy kövessük Őt. Akkor is, ha *„azt képzeljük, hogy az Úr nem hallgat meg minket, hogy csak magunkat csaljuk, hogy csak saját hangunkat halljuk, amint önmagával társalog. Azt érezzük, hogy a földön nincs mibe kapaszkodnunk, és az ég elhagyott. [...] Boruljunk le előtte makacsul és megadóan, mint a kánaáni nő, imádjuk, és kiáltunk Hozzá, mint ő: „Uram, segíts rajtam.” És a szeretet fénye elkergeti a homályt.”*

Szent Josemaria Escriva életének esszenciáját merőben meghatározza, hogy a hétköznapi élet nagyszerűségének hirdetője volt a maga egyszerű életével. Ezt így fogalmazza meg az általa írt keresztúti elmélkedésben: *„És mi, fájdalomtól megtört lélekkel, őszintén mondjuk Jézusnak: Tiéd vagyok, neked ajánlom föl magam, és boldogan hagyom, hogy engem is keresztre feszítsenek, mert a világ választójain teljesen Rád hagyatkozom, a Te dicsőségedet, a Te megváltó munkádat és az egész emberiség megváltását akarom szolgálni Veled együtt.”*

A mi keresztutunk

„Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét mindennap és úgy kövessen.” /Lk 9,23/

Régi korok templomába belépve sok helyen szobrok néznek le ránk magas emelvényről, szinte elérhetetlen magasságból. Őket látva vágy is ébredhet bennünk, hogy erények magasságába szeretnénk eljutni, de szembesülve saját esendőségünkkel van, hogy elbátortalanodunk és megközelíthetetlennek érezzük őket. Vagy sok helyen díszes festmények díszítik a templom falát, mennyei Jeruzsálem díszes földi másaként, vagy szegények Bibliájaként (Biblia pauperum) Jézusról szóló történeteket mesélnek. Mindnek megvan a maga értéke és szépsége, de mindezekben eléggé szegényes a mi kis templomunk. Van azonban a falán egy másfajta dísz, nem is akármilyen! Templomunk széles hajójának szélső falán hét-hét faragott dombormű tanítja nekünk Jézus szenvedésének egy-egy állomását. Mostani alkalmunkkal ezeket az alkotásokat szemléljük meg.

Zalaegerszegi zarándokok lelkes csapata indult útnak, hogy bejárja Jézus földi életének színhelyeit, szó szerint Jézus nyomába lépve kövesse a Mestert. Stróber László atya lelki vezetésével járták a Szentföld megszentelt helyeit és ott akadtak rá erre a faragott keresztútra.

Elhatározták, hogy megvásárolják templomunknak a 14 stációt, hogy méltó segítője legyen a nagyböjti keresztútjárásainknak, figyelmeztetője Jézus fenti parancsának. A keresztthordozásra is igaz, amit a szolgáló szeretetről mondott az utolsó vacsorán: „Példát adtam, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg.” /Jn 13,15/. Jézus nemcsak megköveteli tanítványaitól a mindennapi keresztet hordozását, hanem ő maga is vállára vette értünk bűneink terhét, a keresztet.

Ezt jeleníti meg a 14 dombormű, amely ragasztott olajfából készült, kézzel faragott remekmű. Ha közelebb megyünk hozzájuk, láthatjuk, milyen aprólékossággal vannak kidolgozva az arcok, kezek, ruhák redői.

Az azonban nem volt egyszerű, hogy miként jutott Jeruzsálemből Zalaegerszегre ez a 14 faragott remekmű. 2007-ben László atya újabb zarándokcsoporttal érkezett

Betlehembe, ahol ismét felkeresték a kegytárgy boltot. Itt az előzetesen megbeszéltek szerint már becsomagolva várta őket a 14 stáció. A zarándokok szétszöttek egymás között az egyes szobrokat, és így szállították haza. Tímár János úgy fogalmazott, hogy mivel közel harmincan voltak a csoport tagjai, neki nem jutott szállítmány, így ő csak az imádkozók közé tartozik. Pál Gáborné, Erzsike és Gecseg József azonban visszaemlékezett, hogy az ő bőröndjükben volt egy-egy csomag. Erzsike elmesélte, hogy hazatérve, amikor átadta a plébánián, kibontották, így ott tudta meg, hogy ő az első állomás szobrait hozta haza. A stációkat az eredeti szándéknak megfelelően hamarosan elhelyezték templomunkban.

HÁTTÉR

Dr. Marx Gyula

A keresztút története

Kezdetben Jézus keresztútját zarándokok hittel imádkozva járták, később az egyes helyszíneken emlékköveket állítottak, vagy kis kápolnákat emeltek. Nyugat-Európába a hazatérő keresztések hozták magukkal az imaformát, ekkor még többféle elterjedt variációja létezett különböző számú stációkkal. A ferencesek, akik 1342-ben vették át a szentföldi zarándokhelyek felügyeletét, céljuknak tekintették Jézus szenvedése tisztelvényének elterjesztését, amely a keresztúti ájtatosság formájában öltött testet, és elterjedt a ferences kolosto-

rokban, majd a templomokban az egész világon. Római ferences szerzetes volt Porto Maurizioi Szent Lénárd, a keresztút prédikátora is, aki a XVIII. században több mint 500 keresztutat állított. Az ájtatosságot mai ismert formájában 1731-ben XII. Kelemen pápa egységesítette.

A keresztúti ájtatosságot bibliai megalapozottság alapján több részre oszthatjuk. Egyes stációkat (1; illetve 10-14.) valamennyi evangélista megírta a szenvedéstörténetben. A 8. állomás alapja – Jézus vigasztalja a jeruzsálemi asszonyokat – csak Lukácsnál szerepel.

Érdekes az 5. állomásban írt történet is: míg a szinoptikusoknál név szerint szerepel, hogy a katonák egy Cirenei Simon nevű emberrel vitették Jézus keresztjét (Márk még külön részletezi, hogy Alexander és Rufusz apjáról van szó), addig János evangélista erről úgy emlékezik meg, hogy Jézus maga vitte a keresztjét. Utóbbi az egyetlen, aki Jézus anyjának, Máriának jelenlétét is konkrétan említi, később elmondva a kereszt tövében

kapott megbízását: „Íme a te anyád.” Végül vannak olyan stációk is (az elesések 3; 7; 9.) és Veronika története (6.), melyek az evangéliumi szenvedéstörténetben nem szerepelnek, és inkább a Jézus szenvedéstörténetét átimádkozó lélek áthagyományozott elképzelése arról, hogyan próbálhatták az őt kísérők átélni, vagy éppen enyhíteni az ő fájdalmait.

ÉLMÉNY

Pálfı Bernadett

Van idıom Rád!

Egy évvel ezelıtt február elsı napjaiban lehetıséget kaptam egy közösségi társamtól, hogy a szombathelyi Martineum szervezésében részt vehessek lányommal, Rebekával egy anya-lánya hétvégén. A Martineumban B. Markovits Eszter szervez anya-lánya, anya-fia, apa-fia és apa-lánya hétvégéket. Ezek az alkalmak lehetıséget adnak szülı-gyermek párosnak, hogy jobban megismerjék egymást, adjanak egymásnak az idejükbıl.

Jó volt kiszakadni a hétköznapi taposó malomból, és tartalmasan együtt tölteni minıségi idıt. A többi anya-lánya párossal, a közös és az egyéni feladatok megoldása közben ismerkedhettünk. Különbözı városokból érkezettünk, de mégis akadtak közös ismerısök. Érezhetı volt a hasonló érdeklıdési kör hatása.

A jól összeállított programoknak köszönhetıen még jobban megismerhettük egymást, oda figyelhettünk a másokra. Önálló és csoportos feladatokat végeztünk, játékosan, komolyan, kreatívan vagy csak úgy a magunk módján. Lelki elmélyülésre

is volt lehetıségünk a kis Kápolnában, ami a maga meghittségével, kicsinységével jó ki búvóhellyé vált, hogy Jézussal is együtt legyünk.

Bevallom volt olyan feladat, pontosabban fogalmazva program, amin csak azért maradtam, mert Rebeka megkért rá. Megtettem érte, csak azért, mert fontos volt számomra, hogy Ő jól érezze magát. Nem a programmal volt gond, fiatalokat, lányokat, nőket érdeklı a kozmetikus munkája, a bıır ápolása. Engem sajnos ez nem köt le, de Rebeka miatt maradtam. Elmehettem volna a szobába olvasni, vagy a kertbe sétálni. De nem tettem, maradtam a lányommal.

Kárpótlásul egy nagyon szép délutánt töltöttünk együtt a városban sétálva, közben a kapott feladatot teljesítve. Ránk volt bízva, hogy jótékonykodjunk. Sokat gondolkodtunk, aztán szemünk elé került a feladat egy fajta megoldása: egy szobor mellıl felszedtük az eltörött méceses üvegdarabokat, majd bevásároltunk élelmiszerbıl és kerestünk egy rászorulókat a fıtéren, akinek átadtuk

a csomagot. Majd betértünk a Székesegyházba megköszönni az egymással töltött idıt, egymást, az ott-hon maradottakat és minden ajándékot, amit fel sem tudunk sorolni, meg sem tudunk fogalmazni. Épp a sekrestyébıl jött ki egy idıs hölgy kannákkal a kezében, indult a Szentélybe, hogy az ott lévı növényeket gondozza. Rebeka odalépett hozzá, és a kannákat átvéve felkísérte a nénit, így eljutott a kislányom oda, ahol csak kísérıvel tartózkodhatnak a hívek, a látogatók.

János Atya már a hétvége után megemlítette, hogy írhatnánk errıl a programról.

És miért 1 év után jutott eszembe, hogy írjak errıl a csodás hétvégérıl? A közelmúltban egy hozzánk nagyon közeli baráti-családot majdnem tragédiába végzıdı baleset ért. Hála a Jó Istennek már jobban vannak. A velük történetek miatt megrémülve és elgondolkodva jöttem rá, hogy mennyire fontosak a közösen szerzett élmények és mennyire fontos, hogy adjunk az idınkbıl szereteteinknek. Legyen idınk egymásra!